

4/2017

VÄGLEDAREN

I UTBILDNING & ARBETSLIV

SVERIGES
VÄGLEDAR
FÖRENING

utgiven av sveriges vägledarförening www.vagledarforeningen.se

**Alla har sin egen
historia att berätta**

sidan 28

Nyfiken på yrken inom bygg?

Anläggningsingenjör järnväg, arbetsledare – byggproduktion, betongingenjör, bygglovshandläggare, mätningingenjör bygg och anläggning, projektledare infrastruktur...

På Yrkehögskolan finns det många olika utbildningar som leder till bygg- och anläggningsbranschen.

Bjud in oss så kommer vi och berättar mer om de olika utbildningsvägarna!

Ärade läsare,
Här kommer årets julklapp för er som inte hade möjlighet att delta på årets rikskonferens! Detta nummer innehåller dokumentation från årets nationella konferens.

Det kändes som en konferens fylld med glädje och nya lärdomar! Ni får läsa vidare i tidningen. Ni hittar också powerpoint-bilder och annat intressant på vår hemsida.

Begreppet likvärdig och rättsäker vägledning hörs allt som oftast. Det är alltså helt rätt i tid att revidera våra etiska regler. Etikgruppen skriver om det arbete i detta nummer. Vi har också en artikel från Danmark om tankarna kring deras arbete med etiska regler.

Vill också påminna redan nu om föreningens årsmöte i mars 2018 – mer information i tidningen och på hemsidan.

Vill förstås också vara riktigt tidigt ute och flagga för nästa års konferens i början av oktober. Då har vi gäster från hela världen i och med att vi har förmånen att hålla IAEVG-konferens i Göteborg. Då kommer väl alla?!

Snön har kommit! Våldigt trevligt efter tre års katastrofvintrar där det bara varit is, blåst och mörker. Tänk så ljus det blir av lite snö.

Vi har när jag skriver detta ett par-tre decimeter snö och 5 grader kallt.

Ja, då återstår att knyta ihop säcken, tända adventsljus och invänta julen. Jag önskar er alla god läsning, en riktigt god jul och ett gott nytt år!

Agneta Söderlund
Redaktör

Läs och hämta material på vår hemsida www.vagledarforeningen.se

Agneta Söderlund
redaktör

Innehåll

Redaktörens rader	3
Föreningen lyfter etiken	4
Etiska principer i Danmark	6
Jobbcirkus	12
Transportfackens yrkes- och arbetsmiljönämnd	16
Från styrelsen	21
Vägledarkonferensen:	
Årets vägledare	22
Jenny Bimrose om effektiv vägledning	24
Workshop med Lise Bache	28
Lisbeth Højdal om tema och faser	32
Ingela Bergmo-Prvulovic om motstridiga perspektiv	32
Pirjo Lahdenperä om interkulturell vägledning	33
Anders Lovén om den professionella vägledaren	38
Peter Plant om vägledning i människors vardag	40
Michael Lindblad om skolmisslyckanden	41
Ylva Johansson om mötet arbetsmarknad och utbildning	44
Vägledning så in i Norden	46
Vägledning i Norge	47
Värderingsövningar	49
Yrke domstolshandläggare	50
Inbjudan till årsmöte	52
Styrelsen	54

www.vagledarforeningen.se
www.vagledarforeningen.se

www.vagledarforeningen.se
www.vagledarforeningen.se

www.vagledarforeningen.se
www.vagledarforeningen.se
www.vagledarforeningen.se
www.vagledarforeningen.se

Du är stjärnan i ditt liv.

Jobbcirkus

Utställningen Jobbcirkus i Norrköping på Arbetets museum skapades i syfte att lyfta fram mismatchningen på arbetsmarknaden och var tänkt att få ungdomar att reflektera över sina gymnasieval.

Det var denna utställning som årets vägledarpristagare besökte tillsammans med sin kollega Monica Fröhlich under hösten 2015. Deras uppdrag var att spana om projektet var något för Eskilstuna kommun att anamma och utveckla.

Historik

Utställningen Jobbcirkus på Arbetets museum i Norrköping är producerad av nämnda museum i samverkan med en regional och nationell projektgrupp. I den regionala projektgruppen ingick: Region Östergötland, Teknikföretagen, Unionen, IF Metall, Industrikompetens, Länsstyrelsen, Svenskt Näringsliv, LO och Arbetets museum. I den nationella projektgruppen ingick Teknikföretagen, IF Metall, Skolverket och Arbetets museum.

Starten

Monica och Camilla reste ned på uppdrag av dåvarande grundskolechefen i Eskilstuna kommun. Deras uppdrag var att undersöka om detta var något för Eskilstuna kommun att ta in i sin verksamhet. Resten är historia. Idag har Eskilstuna en egen Jobbcirkus som de utvecklat vidare, breddat och också utvecklat till att visa upp Eskilstuna kommuns framtida behov. Camilla Andersson som idag är anställd på heltid för att arbeta med att utveckla vägledningen i Eskilstuna kommun och med Jobbcirkus visar mig runt. Utställningen börjar med att besökarna får gå in igenom två dörrar, det är fritt att välja vilken av dörrarna man går in igenom (den ena dörren är vanlig, i den andra dörren hänger olik-

färgade plastband man går igenom) och det första konstaterandet de får är "så bra nu har ni gjort ett val". Först brukar det uppstå förvirring, säger Camilla innan eleverna förstår att de faktiskt valt vilken av dörrarna de ska gå igenom för att komma in i utställningen. Det är en interaktiv utställning som är så mycket mer än en utställning. Ursprungsidén var en utställning där mismatchningen av utbildning kontra arbete skulle visas upp men när Camilla kom ned och såg utställningen såg hon också potentialen idén "Det var ju så mycket mer än en utställning, vilket verktyg för en studie och yrkesvägledare" tänkte Camilla. Hela det första året som de hade utställningen var de tvungna att hålla den i sin ursprungsform eftersom de köpt konceptet av Arbetets museum i Norrköping som ägde Jobbcirkus. Under det första året har de också fått massor av hjälp och stöd med att bygga utställningen. De själva och besökarna har känt ett behov av utveckling, de har fått kommentarer som "det är ju bara tekniska jobb", "krångliga ord" har nyanlända elever tyckt, de själva har känt att de saknat delar och när de väl fick möjlighet att utveckla Jobbcirkus satte de fart.

Från projekt till permanent aktivitet

Idag är projektet permanentat i Eskilstuna kommun och alla vägledare i Eskilstuna kommun går till Jobbcirkus med sina elever, även friskolorna och det är årskurs 7, 9 och Introduktionsprogram som kommer till utställningen. Camilla är heltidsanställd med att arbeta med Jobbcirkus utveckling samt mot grundskolans vägledning i Eskilstuna kommun. "Efter tre terminer har vi kvitto på att satsningen var lyckad, vi har färre felval, färre som byter gymnasieutbildning, fler som söker tekniska utbildningar". För att starta projektet fick Eskilstuna kommun köpa rättigheter och ritningar av Arbetets museum Norrköping. Första året var dealen att utställningen skulle visas i sin ursprungsform, därefter fanns frihet att lägga till och bygga om efter egna behov under förutsättning att de behåller färgerna och ursprungstemat cirkus, besökarna ska känna igen sig oavsett vilken Jobbcirkus de besöker.

Jobbcirkus

Det är som nämnts en interaktiv utställning om gymnasievalet där eleverna på olika sätt får möta sig själva och sina åsikter. Där de ges möjlighet att prova och reflektera kring sina tankar om utbildning och arbete.

Det är de själva som är stjärnan i sitt liv, i utställningen finns en loge med en spegel och ljusramp runt. All utbildningsmöjligheter som finns, alla skolor. De vill ha dig. Men vad får du? Vet du det? Hur kan du ta reda på att du får det bästa möjliga? I utställningen är temat cirkus, egenkaperna du har kopplas till olika

forts nästa sida

Jobbcirkus i Eskilstuna kommun.

ANIRAGYMNASIET

EKONOMI | SAMHÄLL | HANDEL | TURISM

EK
EKONOMI
JURIDIK

HT
TURISM
& RESOR

SA
BETEENDE
VETENSKAP

HA
HANDEL
& SERVICE

HA
LÄRLING
HANDEL

IM
PREPARAND
UTBILDNING

Vinnare 2014: Gymnasieskola

U

tmärkelsen

Kvalitet och samverkan i skola-arbetslivskontakter

DU FÅR MÖJLIGHET TILL PRAKTIK UTOMLANDS!

UTLANDS
PRAKTIK

VI FINNS PÅ KYRKO GATAN 46, MITT EMOT NK I CENTRUM AV GÖTEBORG
www.aniragymnasiet.se | facebook.com/Aniragymnasiet | 031-13 19 90

12

vägledaren 4/2017

vägledaren 4/2017

13

Gymnasietombola.

fortsättning från föregående sida

arbeten som finns inom en cirkus ”allt är kopplat till cirkus men jag kopplar det utanför” säger Camilla. Det finns också en tavla där negativa egenskaper kan förvandlas till positiva egenskaper. Mitt i utställningen kan man gå balansgång som ska motsvara de tre gymnasieåren. Det i sin tur motsvarar ca 1000 dagar av ditt liv och livet efter i arbetslivet varar i ca 47 år. Kan det då vara så att de tre gymnasieåren ska styra dessa 47 år? Att det du väljer idag ska pågå i 47 år. Det yrke du väljer idag kanske inte ens finns om 10 år efter avslutad gymnasieexamen. ”Det försvinner idag ca ett yrke i veckan, men det tillkommer två. För 14 dagar sedan fanns det 8973 olika yrken i Sverige”. säger Camilla. Entrébiljetten till manegen (livet) är betygen, inne i manegen får de frågeställningar som de svarar på. Olika frågor för årskurs 7 och årskurs 9. För årskurs 7 fokuseras frågorna på de personliga egenskaperna, och vad skolans olika ämnen har för vikt och betydelse. För årskurs 9 om livet efter grundskolan, om vilka behov som finns. Hur behov och yrken kan förändras. Handel- och administrationsprogrammet exemplifieras. ”Om 6-7 år kommer det inte finnas några säljjobb kvar då det förväntas att kunderna scannar sina varor själv. Hur tror ni då att det kommer att se ut? Kommer affärerna vara alldeles tomma på folk? Troligtvis inte. Säljjobben kommer att förändras, kunderna behöver hjälp med scanningen, det kommer finnas behov av bevakning, av teknisk support m.m.”

Utveckling

Den första utvecklingen man gjorde av utställningen var att bygga en vägg där nyanlända ges möjlighet att få en överblick av det svenska utbildningssystemet. Därefter har man påbörjat en lokal del av utställningen. Det presenteras valstatistik dvs. vilka utbildningar/program ungdomarna i Eskilstuna väljer men också vilka utbildningsområden jobben finns inom. Ytterligare en del som är under utveckling är en del där man ger en personlig presentation av några medarbetare inom Eskilstunas industri. Nästa steg är att ta fram koncept för vuxenintegrationen och för elever i de lägre åldrarna. Camilla berättar också att hon gärna kommer ut och föreläser om Jobbcirkus för alla som är intresserade.

Johanna Möller

Ur Eskilstuna kommuns perspektiv - valstatistik, viktiga jobb.

Jobba grönt

Vägledande och inspirerande verktyg till dig som arbetar som Studie- och yrkesvägledare.

Jobba Grönt fokuserar på tillväxtbranscherna energi, matproduktion, trädgård och skogsbruk. Branscherna växer snabbt och vägen dit går direkt från gymnasiet eller via högskoleutbildningar inom teknik, ekonomi, odling eller miljö.

JOBBA GRÖNT GER DIG

- Jobbguide som visar aktuella yrkesroller och bristyrken
- Faktamaterial och filmer om yrken- och utbildningsvägar
- Klassrumspresentationer om branschens roll i samhället
- Upplev branschen på riktigt genom VR-filmer

www.jobbagront.se